

Документът е актуален към 07.07.2014 г. и е публикуван за целите на предоставяне на информация за националните разпоредби от пруденциално естество съгласно чл. 1, пар. 2 от Регламент № 643/2014 г.

**НАРЕДБА № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за
оценка на активите и пасивите на фондовете за
допълнително пенсионно осигуряване и на
пенсионноосигурителното дружество, на стойността на
нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на
стойността на един дял и за изискванията към воденето
на индивидуалните партии**

Обн., ДВ, бр. 109 от 16.12.2003 г., в сила от 1.07.2004 г., изм. и доп., бр. 34 от 27.04.2004 г., бр. 57 от 12.07.2005 г., бр. 32 от 18.04.2006 г., доп., бр. 86 от 24.10.2006 г., изм. и доп., бр. 39 от 15.05.2007 г., в сила от 19.05.2007 г., бр. 28 от 14.04.2009 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 19.09.2009 г., изм., бр. 107 от 13.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.

**Раздел I
Общи положения**

Чл. 1. С наредбата се уреждат:

1. начинът и редът за оценка на активите и пасивите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и определяне на стойността на нетните му активи;
2. начинът и редът за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурително дружество;
3. задълженията на пенсионноосигурително дружество във връзка с оценката на активите и пасивите на управляваните фондове за допълнително пенсионно осигуряване и на собствените му активи и пасиви;
4. изчисляването и обявяването на стойността на един дял на фонд за допълнително пенсионно осигуряване;
5. изискванията към воденето на индивидуалните партии на осигурените лица във фонд за допълнително пенсионно осигуряване.

**Раздел II
Начин и ред за оценка на активите и пасивите на фонд
за допълнително пенсионно осигуряване и определяне на
стойността на нетните му активи**

Чл. 2. Оценката на активите и пасивите на фонд за допълнително пенсионно

осигуряване се извършва всеки работен ден от пенсионноосигурителното дружество, което го управлява, въз основа на:

1. информация от банката попечител за всички приключени операции с активите на фонда за предходния работен ден;

2. извършено счетоводяване на задълженията на фонда и на операциите с активите му за предходния работен ден;

3. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) информация за пазарните цени на активите на фонда за предходния работен ден;

4. определяне на справедливата стойност на активите, които нямат пазарни цени, чрез използване на съответни приложими методи.

Чл. 3. (1) (Предишен текст на чл. 3 - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) Оценката на финансовите активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване се извършва:

1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г., в сила от 1.01.2008 г.) при първоначално придобиване (признаване) - по цена на придобиване;

2. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) при последващо оценяване - по съответния ред и начин, определен в тази наредба;

3. (нова - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) при невъзможност да се приложат редът и начините за оценка по тази наредба последващата оценка може да се извърши по подробно мотивирани и документирани от пенсионноосигурителното дружество ред и начин, при спазване на принципа на предпазливостта;

4. (нова - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) по изключение, когато получената по реда на тази наредба оценка е в явно противоречие с принципа на предпазливостта, пенсионноосигурителното дружество може да използва определената по реда на наредбата цена за предходния работен ден.

(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) В случаите по ал. 1, т. 3 и 4 пенсионноосигурителното дружество информира в срока по чл. 23, ал. 1 заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", наричан по-нататък "заместник-председателя", за мотивите и за реда и начина на извършване на оценката.

Чл. 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Оценката по чл. 3, т. 2 на финансовите активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, наричана по-нататък "последваща оценка", се извършва за всеки финансов инструмент, включително и за първоначално признатите към датата на оценката.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Последваща оценка на държавните ценни книжа, емитирани в страната, се извършва по средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в правилата по чл. 17.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., отм., бр. 39 от 2007 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) При невъзможност да се приложат начините за оценка по ал. 1 се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане и падеж или други общоприети методи, определени в правилата по чл. 17.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 34 от 2004 г., бр. 57 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г., бр. 107 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Последваща оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,01 на сто от обема на съответната емисия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г., бр. 107 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г., бр. 107 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) В случай че за предходния работен ден няма сключени сделки с ценни книжа от съответната емисия, последващата оценка на акциите, съответно на правата, се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока цена "купува" от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за същия ден.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) При невъзможност да се приложат начините за оценка по ал. 1, 2 и 3 последващата оценка на акции се извършва по един от следните методи и модели, описани в правилата по чл. 17:

1. метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;

2. метод на нетната балансова стойност на активите чрез използване на модела на нетната балансова стойност на активите;

3. метод на дисконтираните парични потоци чрез използване на:

а) модела на дисконтираните парични потоци на собствения капитал;

б) модела на дисконтираните парични потоци на дружеството, или

в) модела на дисконтираните дивиденди.

(5) При невъзможност да се приложат ал. 1, 2 и 3 последващата оценка на права се извършва по подходящ модел за оценка на права, посочен в правилата по чл. 17.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Последваща оценка на акции или дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник-председателя за това.

(7) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник-председателя за това.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на една акция, съответно на един дял, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния

вписан в публичния регистър на Комисията за финансов надзор счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) При последваща оценка по реда на чл. 6, ал. 4 изборът на съответния метод и модел, както и неизползването на другите методи и модели, се обосновава писмено и обосновката с приложени към нея изчисления по оценката се изпращат на заместник-председателя в срока по чл. 23, ал. 1.

(2) Обосновката по ал. 1 следва да съдържа:

1. кратка характеристика на оценяваното дружество, а именно:

- а) данни за дейността, включително пазарен дял и предлагани продукти или услуги;
- б) общата стойност на активи и пасиви по последния оповестен счетоводен баланс;
- в) други съществени обстоятелства по преценка на дружеството;

2. кратка характеристика по т. 1 за дружество аналог и сравнителен анализ с оценяваното дружество при избора на метода по чл. 6, ал. 4, т. 1.

Чл. 7. (1) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., изм., бр. 39 от 2007 г., бр. 28 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Последваща оценка на облигации по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6 - 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия.

(2) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., изм., бр. 39 от 2007 г., доп., бр. 28 от 2009 г.) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., отм., бр. 39 от 2007 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., доп., бр. 39 от 2007 г.) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1 и 2, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в правилата по чл. 17.

(5) (Предишен текст на чл. 7, изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., бр. 32 от 2006 г., бр. 28 от 2009 г., изм. и доп., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Последващата оценка на ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 4, 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари, се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в правилата по чл. 17.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г., бр. 28 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Последваща оценка на издадените в чужбина от българската държава облигации, на облигациите по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и на ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им

оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г., бр. 28 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 1, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) При невъзможност да се приложат начините за оценка по ал. 1 и 2 се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата по чл. 17.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Последваща оценка на ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 12, буква "в" и т. 13, буква "в" от Кодекса за социално осигуряване се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) Ако не може да се определи цена по реда на ал. 4, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват. В случай че и този ред не може да бъде приложен, последващата оценка на конкретния вид ценни книжа се извършва при съответното прилагане на чл. 6, ал. 4 и 5.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл. 176, ал. 1, т. 14 от Кодекса за социално осигуряване, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник-председателя за това.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г.) В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, по ал. 6 последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял.

(8) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) Извън случаите по ал. 7, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник-председателя за това.

Чл. 76. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2006 г., бр. 28 от 2009 г.)

В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на ценните книжа, приети за търговия на регулиран пазар, за които са налице условията по чл. 6, ал. 1 - 3, чл. 7, ал. 1 и 2 и чл. 7а, ал. 1, 2, 4 и 5 към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. При последваща оценка на облигации по реда на предходното изречение се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

(2) Правилото по ал. 1 не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) Правилото по ал. 1 се прилага и в случаите, когато на регулиран пазар не се провежда търговска сесия поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Банковите депозити, парите на каса, паричните средства по разплащателни сметки и краткосрочните вземания се оценяват към края на предходния работен ден, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) банковите депозити - по номиналната им стойност и натрупаната лихва към датата, за която се отнася оценката;

2. парите на каса - по номинална стойност;

3. паричните средства по разплащателни сметки - по номинална стойност;

4. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;

5. (нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Инвестиционните имоти се оценяват при спазване на следните изисквания:

1. при първоначално придобиване на инвестиционните имоти - по цена на придобиване, включваща и разходите по сделката;

2. при последващо оценяване - по справедлива стойност.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., бр. 32 от 2006 г., бр. 28 от 2009 г., бр. 107 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Последващата оценка на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от пенсионноосигурителното дружество съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последния работен ден на всяко тримесечие, изготвена от независим оценител, притежаващ правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти съгласно Закона за независимите оценители.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., бр. 28 от 2009 г.) Независимият оценител не трябва да:

1. притежава пряко или чрез свързани лица акции в пенсионноосигурителното дружество;

2. е член на управителен или контролен орган на пенсионноосигурителното дружество;

3. е свързано лице с член на управителния или контролния орган на пенсионноосигурителното дружество или с лице, което притежава пряко или чрез свързани лица повече от 5 на сто от акциите на дружеството;

4. е продавач на недвижимия имот, член на управителен или контролен орган,

съдружник или акционер на продавача, както и свързано лице с продавача, с член на управителния или контролния му орган, с негов съдружник или акционер;

5. може да бъде повлияно от друга форма на зависимост или конфликт на интереси.

(5) Обстоятелствата по ал. 4 се удостоверяват от оценителите с декларация.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2006 г., изм., бр. 39 от 2007 г.) (1) Фючърсите се оценяват от пенсионноосигурителното дружество по цена на сетълмент за фючърса за предходния работен ден, обявена от съответния регулиран пазар, на който те се търгуват.

(2) Опциите се оценяват от пенсионноосигурителното дружество по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват.

(3) При невъзможност да се приложи начинът за оценка по ал. 1 или 2 последващата оценка се извършва по общоприети подходящи модели за оценка, определени в правилата по чл. 17.

(4) Форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап, сключени за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на пенсионния фонд, се оценяват по обявената от контрагента цена на договора за деня, за който се отнася оценката.

(5) При невъзможност да се приложи начинът за оценка по ал. 4 последващата оценка на форуърдни валутни договори и договори за лихвен суап се извършва по общоприети подходящи модели за оценка, определени в правилата по чл. 17.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Инвестиционните имоти, които се водят по справедлива стойност, изразена в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, който е бил в сила при определянето на тази стойност.

Чл. 12. (1) За определяне на стойността на нетните активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване се извършва оценка на пасивите на фонда.

(2) Пасивите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, които се вземат предвид при определяне стойността на нетните му активи, са:

1. задълженията към пенсионноосигурителното дружество за заплащане на таксите и удръжките по чл. 201, ал. 1 и чл. 256 от Кодекса за социално осигуряване;

2. задълженията към пенсионноосигурителното дружество за заплащане на таксите и удръжките по чл. 202 и чл. 257, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване;

3. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) начислените суми за изплащане на осигурени лица и пенсионери съгласно чл. 26, ал. 2, 4 и 5;

4. други задължения на фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите.

(3) Оценката на пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване по ал. 2 се извършва в съответствие с приложимите счетоводни стандарти.

Чл. 13. Стойността на нетните активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване се определя, като от стойността на активите се приспадне стойността на пасивите на фонда по чл. 12, ал. 2. В стойността на нетните активи се включва стойността на резерва за гарантиране на минималната доходност, формиран съгласно чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване.

Чл. 14. Всички разходи, свързани с оценката на активите и пасивите на фонд за

допълнително пенсионно осигуряване, са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда.

Раздел III

Начин и ред за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурително дружество

Чл. 15. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) Активите и пасивите на пенсионноосигурителните дружества се оценяват при спазване на Закона за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти и правилата по чл. 17.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Активите, в които са инвестирани средствата на резервите по чл. 192, ал. 2, чл. 193, ал. 8 и чл. 213, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване, се оценяват при спазване на принципите за оценка на активите по раздел II.

Чл. 16. Оценката на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество се извършва в първия работен ден на всеки месец въз основа на информация за тяхното състояние към 18 часа на последния работен ден от предходния месец.

Раздел IV

Задължения на пенсионноосигурителното дружество във връзка с оценката на активите и пасивите на управляван фонд за допълнително пенсионно осигуряване и на собствените му активи и пасиви

Чл. 17. (1) (Доп. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., изм., бр. 39 от 2007 г.) Управителните органи на пенсионноосигурителното дружество утвърждават и представят за одобрение от заместник-председателя, правила за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(2) Две или повече пенсионноосигурителни дружества могат да приемат въз основа на договор общи правила за оценка на активите и пасивите на дружествата и на управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Общите правила задължително се утвърждават от управителните органи на всяко пенсионноосигурително дружество - страна по договора, и се представят за одобрение по реда на ал. 1.

(3) Правилата по ал. 1 и 2 задължително съдържат:

1. избраните източници и системи за събиране на ценова информация за финансовите инструменти и инвестиционните имоти;

2. описание на начина за определяне на средната цена по чл. 5, ал. 1;

3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.) описание на избраните методи и модели за оценка на активите на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване съгласно изискванията на наредбата, както и на условията за замяна на използвания метод и модел за оценка на даден финансов инструмент;

4. (нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) описание на начините за определяне на дисконтовия процент за всеки един от прилаганите методи за оценка от пенсионноосигурителното дружество, при които се използва такъв процент;

5. (нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) описание на начина и критериите за определяне на дружества аналози при прилагане на съответния метод;

6. (нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., отм., бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.).

7. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) организация на дейността по оценка на активите и пасивите на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване, включително реда и начина за корекции в направената оценка, функциите на звената, осъществяващи тази дейност, и отговорността на съответните длъжностни лица;

8. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) системата за съхраняване на документацията, свързана с оценката на активите и пасивите на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Измененията и допълненията в правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване се представят за одобрение от заместник-председателя в 7-дневен срок от утвърждаването им от управителните органи на дружеството.

(5) Оценката на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване се извършва в съответствие с одобрените правила по ал. 1 и 2.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Пенсионноосигурителните дружества представят в Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията", прилаганата счетоводна политика от съответното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване. При промяна в представената счетоводна политика, дружествата я представят в комисията в 7-дневен срок от утвърждаването ѝ по съответния ред.

Чл. 18. (1) Задълженията на специализираната служба за вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество във връзка с дейността по раздели II - VI се определят в правилата по чл. 123е, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване.

(2) Ръководителят на специализираната служба за вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество определя длъжностно лице от службата, което следи за спазване на изискванията на наредбата.

Чл. 19. (1) Пенсионноосигурителните дружества съхраняват на хартиен носител и в електронен вариант най-малко 5 години информацията за цените и техните източници, въз основа на които се извършва оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

(2) Решенията за избор на цени за оценка на активите се съхраняват на хартиен носител в срока по ал. 1.

Раздел V

Изчисляване и обявяване на стойността на един дял

Чл. 20. (1) Стойността на един дял се изчислява за всеки работен ден и е валидна само за този ден.

(2) Стойността на един дял по ал. 1 се изчислява, като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден.

(3) Стойността на един дял се определя с точност до петия знак след десетичната

точка.

Чл. 21. Общият брой на дяловете на фонд за допълнително пенсионно осигуряване е равен на сумата от дяловете, записани по индивидуалните партии, дяловете, записани в партията на резерва по чл. 193, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване, и дяловете в партията по чл. 27, ал. 1.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) (1) Допуснатата грешка при определяне на нетната стойност на активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, в резултат на която е завишена или занижена стойността на един дял на фонда с над 0,05 на сто, следва да се отстрани от пенсионноосигурителното дружество не по-късно от три работни дни от датата на установяването ѝ.

(2) В десетдневен срок от датата на установяване на грешка по ал. 1 пенсионноосигурителното дружество е длъжно за своя сметка да възстанови на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, съответно на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници, разликата между всички дължими средства, изчислени по коригираната стойност на един дял, и изплатените средства.

(3) Начинът за корекции на допуснати грешки по ал. 1 се определя от заместник-председателя.

(4) Допуснатата грешка се обявява от пенсионноосигурителното дружество при съответното прилагане на чл. 22 в деня на отстраняването ѝ по реда на ал. 1, като задължително се посочват датата, на която е извършена грешката, стойността на един дял преди корекцията и стойността на един дял след направената корекция.

Чл. 22. (1) Стойността на един дял за текущия ден се обявява от пенсионноосигурителните дружества до 18 ч. на всеки работен ден в офисите на дружествата и в техните електронни страници.

(2) Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява в централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец. Централният ежедневник се обявява в офисите на дружествата и в техните електронни страници.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г., бр. 32 от 2006 г.) Пенсионноосигурителните дружества представят в комисията до 18 ч. на всеки работен ден справки за стойността на нетните активи към края на предходния работен ден и за стойността на един дял, валидна за текущия ден, на всеки управляван фонд за допълнително пенсионно осигуряване по образец, утвърден от заместник-председателя.

(2) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2006 г.) Заедно със справките по ал. 1 пенсионноосигурителните дружества представят:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г.) изходните величини за изчисление на цената на новопридобит актив, оценяван по един от методите по чл. 17, ал. 3, т. 3, и обосновка на избора на всяка величина;

2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2009 г.) официалния източник, от който дружеството ползва информация при извършване на оценката на всеки новопридобит актив;

3. (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) обосновка за замяната на използвания метод и модел за оценка на даден финансов инструмент, когато такава замяна е извършена.

(3) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г., доп., бр. 32 от 2006 г.) Информацията по ал. 2 се представя и при всяка промяна в изходните величини или ползваните източници.

(4) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Пенсионноосигурителните дружества представят до 20-о число на месеца, следващ отчетния месец, в комисията справка за стойността на нетните активи към края на отчетния месец на всеки управляван

фонд за допълнително пенсионно осигуряване по образец, утвърден от заместник-председателя.

Раздел VI

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВОДЕНОТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПАРТИДИ

Чл. 24. (1) Индивидуалната партия на осигурено лице във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване съдържа:

1. трите имена, ЕГН и постоянен адрес на осигуреното лице;
2. номер и дата на осигурителния договор, съответно номер и дата на протокола за служебно разпределение на лицето;
3. дата и размер на постъпилите осигурителни вноски;
4. дата и размер на прехвърлените средства от и към индивидуалната партия;
5. дата и размер на удържаните такси;
6. брой дялове, съответстващи на всяка вноска, съответно прехвърлени средства и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;
7. дата и размер на изплатени средства от индивидуалната партия;
8. брой дялове, съответстващи на изплатените средства, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;
9. (нова - ДВ, бр. 34 от 2004 г.) друга информация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) Индивидуалната партия на осигурено лице във фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване задължително съдържа:

1. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) трите имена, ЕГН и постоянен адрес на осигуреното лице или съответните данни за чужди граждани;
2. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) идентификационни данни (наименование, Булстат, съответно трите имена и ЕГН или аналогични данни за чуждестранните лица) на осигурителя, на другия осигурител или на предприятието осигурител;
3. номер и дата на осигурителния договор;
4. дата и размер на постъпилите осигурителни вноски;
5. дата и размер на прехвърлените средства от и към индивидуалната партия;
6. дата и размер на удържаните такси;
7. брой дялове, съответстващи на всяка вноска или прехвърлени средства, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;
8. дата и размер на изтеглените или изплатени средства от индивидуалната партия;
9. брой дялове, съответстващи на изтеглените или изплатени средства, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове.

(3) В индивидуалната партия на осигурено лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се водят отделно съгласно сключените договори:

1. средствата и дяловете от личните вноски;
2. средствата и дяловете от вноски на лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 и 3 от Кодекса за социално осигуряване;
3. средствата и дяловете от вноски на други осигурители - физически или юридически лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) В индивидуалната партия на осигурено лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се водят отделно съгласно сключените договори:

1. средствата и дяловете от личните вноски на осигуреното лице;

2. средствата и дяловете от вноски на предприятието осигурител.

Чл. 25. При сключване на пенсионен договор в индивидуалната партия се отразяват:

1. номерът и датата на пенсионния договор;

2. (доп. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) трите имена и ЕГН на ползващите лица или съответните данни за чужди граждани.

Чл. 26. (1) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партия нетна вноска или прехвърлена сума, се изчисляват, като нетният размер на вноската или прехвърлената сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им. С така определения брой дялове и части от дялове се увеличава броят на дяловете по индивидуалната партия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяко плащане от индивидуалната партия по банков път или на всяко прехвърляне на средства в друг фонд, се определя, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броят дялове по партията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) При изплащане на средства по ал. 2 пенсионноосигурителното дружество подава до банката - попечител на фонда, нареждане за превод на средствата от индивидуалната партия по сметка на осигуреното лице в деня на издаване на разпореждането за изплащане.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) При еднократно изплащане на средства от партията в брой броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партия, се определя към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на разпореждането.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) При разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партия и изплащане на пенсии в брой броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партия, се определя:

1. за първото плащане - към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане;

2. за всяко следващо плащане - към първия работен ден на месеца, през който то е дължимо, като сумата на плащането се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния месец.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 32 от 2006 г.) Броят дялове се води по индивидуалната осигурителна партия с точност до петия знак след десетичната точка.

Чл. 27. (1) Постъпилите в пенсионните фондове неперсонифицирани суми от вноски на осигурени лица до момента на тяхната персонификация се отчитат в отделна неперсонифицирана партия в стойност и в брой дялове, определени, като стойността на постъпилата сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването.

(2) След персонифициране средствата се разпределят по съответните индивидуални партии, като:

1. дължимите такси по чл. 201, ал. 1, т. 1 и чл. 256 от Кодекса за социално осигуряване се удържат в деня на разпределяне на средствата по индивидуалните партии на осигурените лица;

2. се определя броят на дяловете, съответстващи на дължимите такси, като

дължимите суми за такси се разделят на стойността на един дял в деня на постъпването на средствата в неперсонифицираната партия;

3. с определените по т. 2 брой дялове се намалява броят на дяловете на пенсионния фонд в деня на начисляване на дължимите такси по сметката на пенсионноосигурителното дружество;

4. по индивидуалните партии на съответните лица се записват сумите след приспадане на дължимите такси и броят на дяловете, получени, като се разделят тези суми на стойността на един дял в деня на постъпване на средствата в неперсонифицираната партия.

Чл. 28. Записите по индивидуалните партии на осигурени лица и пенсионери във фондове за допълнително пенсионно осигуряване се извършват от служители, определени с писмена заповед на изпълнителните директори на пенсионноосигурителното дружество.

Чл. 29. Информационната система на пенсионноосигурителното дружество се изгражда по начин, позволяващ изготвянето на извлечения за състоянието на индивидуалните партии на осигурените лица и пенсионерите с посочените в чл. 24 данни към определена дата.

Раздел VII **(Нов - ДВ, бр. 34 от 2004 г.)** **Административнонаказателна отговорност**

Чл. 30. (1) Който извърши или допусне извършване на нарушение на тази наредба, се наказва съгласно чл. 351 от Кодекса за социално осигуряване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Нарушенията на разпоредбите на наредбата се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, упълномощени от заместник-председателя.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) Наказателните постановления се издават от заместник-председателя или от упълномощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. (Отм., предишна т. 4 - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) "Нетна вноска" е постъпилата във фонда за допълнително пенсионно осигуряване осигурителна вноска, намалена с дължимите съгласно Кодекса за социално осигуряване такси и удържки.

2. (Отм., предишна т. 5 - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) "Ползващо лице" е лицето, което има право на наследствена пенсия по чл. 245 от Кодекса за социално осигуряване.

3. (Отм., нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) "Права" са права по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби към Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

4. (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) "Нетна цена" е цената, която се получава, като от брутната цена се извади натрупаната лихва.

5. (Нова - ДВ, бр. 57 от 2005 г.) "Брутна цена" е цената, която включва натрупаната лихва.

6. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) "Спазването на принципа на предпазливостта"

означава да не се надценяват активи или приходи и да не се занижават пасиви или разходи.

7. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) "Цена на сетълмент на фючърса" е официалната цена на фючърския договор, обявена от съответния регулиран пазар, на който той се търгува, за целите на определянето на пазарната стойност на договора и на печалбите или загубите, произтичащи от него.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2004 г.) Наредбата се приема на основание чл. 181 и чл. 234, ал. 9 от Кодекса за социално осигуряване.

§ 3. Пенсионноосигурителните дружества представят за одобрение до 31 март 2004 г. правилата по чл. 17.

§ 4. Наредбата влиза в сила от 1 юли 2004 г.

§ 5. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии

(ДВ, бр. 57 от 2005 г.)

§ 18. В едномесечен срок от влизане в сила на наредбата пенсионноосигурителните дружества представят в Комисията за финансов надзор прилаганата през 2005 г. счетоводна политика от дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

§ 19. Пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 17 в съответствие с разпоредбите на тази наредба и ги представят за одобрение от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор", в 7-дневен срок от утвърждаването им от управителния орган на дружеството, но не по-късно от 1 септември 2005 г.

§ 20. Пенсионноосигурителните дружества започват да оценяват активите, в които са инвестирани средствата на резервите по чл. 192, ал. 2, чл. 193, ал. 8 и чл. 213, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване, и активите и пасивите на управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване по начина и реда, предвидени в тази наредба, от 1 октомври 2005 г.

.....
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии

(ДВ, бр. 32 от 2006 г.)

§ 12. В 30-дневен срок от влизане в сила на тази наредба пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 17 в съответствие с разпоредбите ѝ и ги представят за одобрение от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (ДВ, бр. 39 от 2007 г., в сила от 19.05.2007 г.)

§ 11. Наредбата влиза в сила 3 дни след обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 1, т. 1, буква "а", който влиза в сила от 1 януари 2008 г.

§ 12. В 30-дневен срок от влизане в сила на тази наредба пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 17 в съответствие с разпоредбите ѝ и ги представят за одобрение от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (ДВ, бр. 28 от 2009 г.)

§ 7. В 30-дневен срок от влизане в сила на тази наредба пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 17 в съответствие с разпоредбите ѝ и ги представят за одобрение от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

§ 8. Пенсионноосигурителните дружества започват да оценяват активите и пасивите на управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване по предвидения в тази наредба начин от 1 юли 2009 г.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 19.09.2009 г.)

§ 7. Наредбата влиза в сила 3 дни след обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 1, т. 2, § 2 и § 6, които влизат в сила от 1 януари 2010 г.

§ 8. В 30-дневен срок от влизане в сила на тази наредба пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 17 в съответствие с разпоредбите ѝ и ги представят за одобрение от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение на Наредба № 9 от 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии

(ДВ, бр. 107 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

§ 3. (1) Наредбата влиза в сила на 1.01.2014 г.

(2) Последващата оценка на активите на фонд за допълнително пенсионно

осигуряване за последния работен ден на 2013 г. се извършва по досегашния ред.

§ 4. В 14-дневен срок от влизането в сила на тази наредба пенсионноосигурителните дружества привеждат правилата по чл. 17 в съответствие с разпоредбите ѝ и ги представят за одобрение от заместник-председателя, ръководещ управление "Осигурителен надзор".

.....